

CIMELIA

Qu

5800

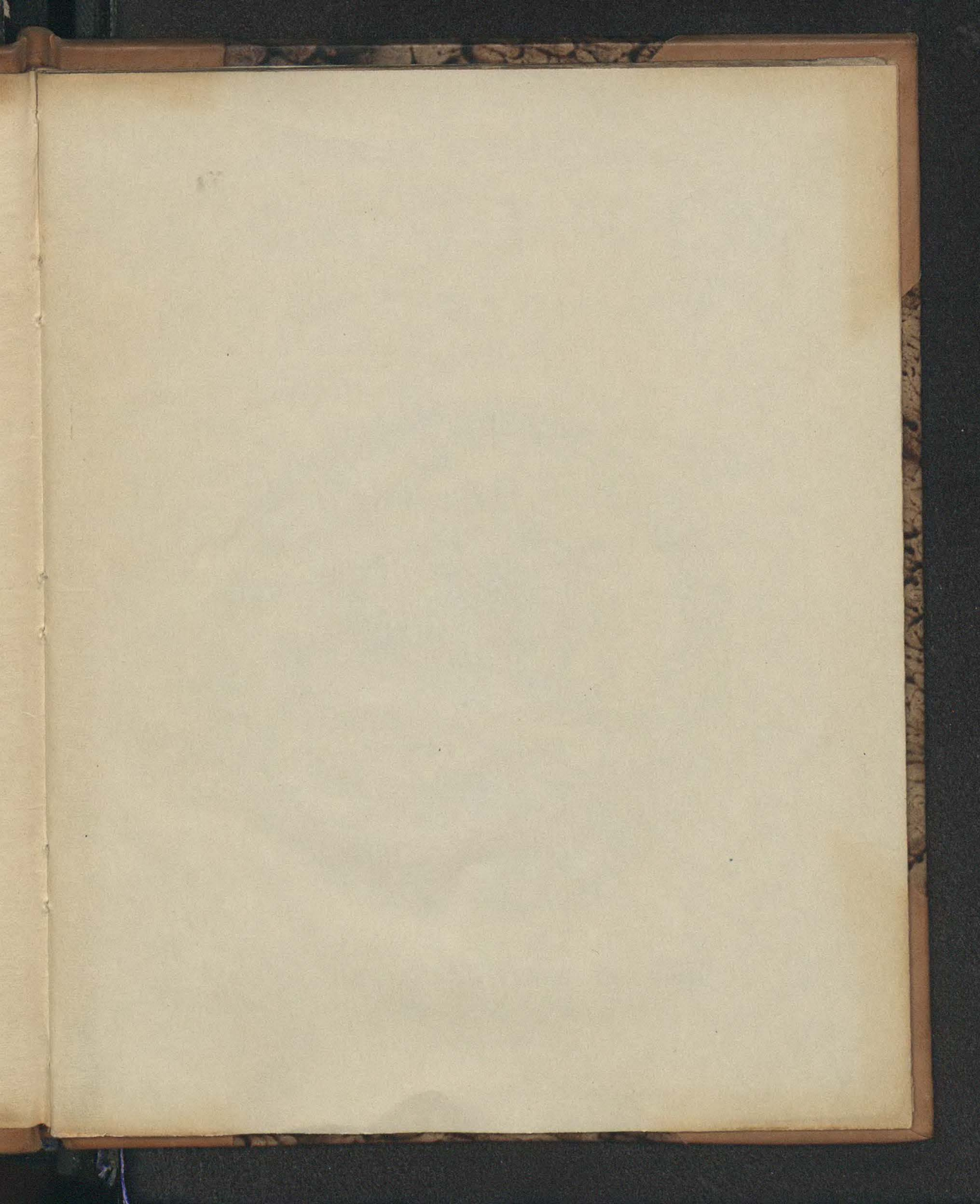

opr. J. Wyżga 1933

5800

CIMELIA

Cim. Qu. 5800

SIMONIS SIMONIDÆ
IMAGINES

DIÆTÆ ZAMO-

SCIANÆ.

ZAMOSCI

Martin. Lenscius Acad. Typogr. excudebat.
Anno Domini M. DC. IV.

Cim. Q. 5800

326. c. 1893/4

316. 100

ILLVSTRISS. PRINCIPI
IOANNI DVCI IN O-
STROG CASTELLANO CRA-
COVIENSI.

ANDREAS SREDZINIUS S. D.

Pro ea familiaritate, quæ mihi quo-
tidiana est cum Simone Simonida,
fortè scidas eius vnà reuoluebamus;
in quibus reperimus Elegiã quan-
dam titulum Imaginum Diætæ
Zamoscianæ præferentem : quam
cùm auidius relegerem, causamq; & tituli & carminis
ab eo perquirerem. Optimi dierum, inquit, est hoc
ἀνάθημα; atq; adeò ætatem iam habet : ante decenniũ
enim scripta est. Cùm Barbaram Tarnouiam nuptam
nouam Heroi nostro parentes domum deducerent,
atq; ille incredibili festiuitate foceros exciperet, ima-
ginibus istis diætam in qua conuiuium apparabatur
adornandã iusserat ; vbi etiamnũ celeberrimo specta-
culo visuntur : eas tũ carmine illustrare voluptas
mihi fuit. Enimverò ita, inquam, sciebam, festiuita-

tis illius hæc fuisse ornamenta. de carmine tuo non-
nihil inaudiueram; & laudari, causamq; à nonnullis
adferri, cur iam tum editum non fuisset, memineram:
nempe ista, quæ ex occasione de consiliis belli Turci-
ci, à Sixto v. Pontifice Maximo cum Stephano Rege
Poloniæ agitatis, adpersa sunt, ne inuidiosa apud vul-
gus illis temporibus forent, quibus post defunctos il-
los Heroas, societas belli Turcici, sæpius à nostris
tentata, non coaluit. Nunc postquam dies iudicia ho-
minum composuit, triconum ex numero, aut negli-
gens nominis tui fueris, si fætui huic lucem negaue-
ris. Quum non renuisset, cupido me incessit Elegiã
ipsã in publicum dare: idq; duplici ex causa. primùm,
vt tam bello carmini vitam redderem: deinde, vt in
memoriam apud præsens sæculum reuocarem, quan-
ti momenti res à summis principibus instituta tum
fuerit: si fortè exemplo aut incitamento esse possit iis,
qui nunc ad clauum sedent. Porro apud te Illustriss.
Dux, deponendam putavi, non ingrato, quantum
spero, munere; quum auorum tuorum Paterni atque
Materni laudes contineat; quorum diuinissimam stir-
pem vt familia vestra immortalibus sæculis propaget,
pro bono publico, etiam atq; etiam cupio. Zamoscij.
Calen. Iulij. Anno M. DC. IV.

SIMONIS

SIMONIS SIMONIDÆ
IMAGINES DIÆTÆ
ZAMOSCIANÆ.

Festa Zamosciades celebrat conuiuia Princeps,
Et renouat magnæ munera lætitiæ.
Qualia par soceris generum renouare vocatis,
Acceptæ lautum coniugis hospitio.
Dicite Plerides, neq; enim vos defore vestro
Heròi blandis addecet officiis,
Dicite, qua pompa, quo vos sistetis honore,
Quo cultu vester gestiet ire lepor?
Non ego vos credo, quæ pulchra modestia vestra est,
Inter conuiuas velle sedere viros.
Quà procures, quà lectus eques, quà flos sedet omnis
Regni, quo nullum Sol videt eximius.
Non epulis duci vestrum est, non pocula plena
Siccare, aut mensæ quærere luxurias.
Non choreis, quanquam choreis Heliconæ soletis
Lustare, hic operam insumere censuerim.
Talia Sarmatides melius ludicra puellæ
Præstiterint, longo syrmate Sarmatides.
Scilicet appensam ex humeris cytarāq; lyramq;
Sit potius vobis, aptaq; plectra fidi.

*N*ī, quòd fortè manu quoties tractasti eburnam
Aut cytharam, aut curuæ grandia fila lyrae,
*M*agna Zamosciadae quæ nomina iactarentur,
Nomina cælorum proxima culminibus.
*S*emper se obtulerint Mauortia gesta canenda.
Et quæ magna Heros præstitit arte togæ.
*V*ileue sit manus molles resonare Hymenæos.
Dum maiora vocant, pæne minora tacent.
*N*on tamen immunes, non mutas esse Camænas,
Nec stando studium perdere velle decet.
*N*ec verò Heroum sunt maxima seria sola.
In mediis splendent, seria multa, iocis.
*A*t vos vel paries iam fecerit iste disertus.
Inchyta qui paries picta habet ora virum.
*Q*uæ exornari noster sua gaudia Princeps
Quæ fuit, causa non sapiente sine.
*H*uc oculos adhibete Deæ, huc deflectite carmen.
Non procul à pictis carmen imaginibus.
*S*ic ego, sic Diuæ blanda sunt voce secutæ.
Et digitum Clio verterat ad tabulas.
*H*æc quæcunq; vides signata coloribus ora,
Vultibus è viuis transtulit apta manus.
*A*tq; illi Diuū numerum iam sedibus augent
Æthereis, vitæ post pia fata suæ.
*N*oster at his soceris gaudet lætissimus Heros.
Affines virtus quos sibi vera dedit.

Hic

*Hic qui subducto vultu, qui fronte seuera,
Viuacique oculo, canicieque breui,
Imminet auratis foribus, laquearia subter,
Conspiciuis vestis simplicitate sua,
Hic ille est ingens Tarnouius, ille vel Indis
Cognitus, armigeræ munere militiæ.
Mox gelidos Marte indomito pulsare Triones,
Seu solitus Moschum, seu solitæ sue Scytham.
Atq; Gethe, innumeris quamuis Gethes ibat in armis.
Parua manus tamen hos fuderat innumeros.
Testes albentes constratis ossibus agri.
Testis Obertini sanguine pinguis humus.
Artis opus fuit hoc, Ducis & solertia summa.
Ars facile immensis viribus ora domat.
Nec minus ille domi, si quando læta vocabant
Munia, paxq; rotis fulserat in niueis,
Consilijsq; opulens, rerumq; grauissimus auctor,
Et turis cautus fræna tenere manu.
Ad nostros idem facilis se flectere lusus.
Illius hic primis creuimus auspicijs.
Barbariemq; eluctatæ, cæcasq; tenebras,
Vidimus hic nostros molliter ire pedes.
Hoc patruo magno neptis nunc pulchra superbit.
Quæ modo pulchra bono nupta Zamosciadæ est.
O Pater, ô lux sola domus, ô gloria prima.
Te, nomenq; tuum, fama perennis habet.*

Inui

Inuida sed longam stirpem tibi fata negârunt.
Nam seruauit opes filia sola tuas.
Non tamen inferiore loco fortuna recepit
Se tua, nec titulis deteriore tuis.
Ostrouius Ducibus, Ducibus quævis Russia auitis
Assurgit, cæptis vsq; ab originibus,
Filia connubij postquam concessit honore,
Transtulit ad generos remq; domumq; tuam.
Quare haud immerito, vel cùm iam lumine functus,
Depicta tacitus cerneris in tabula,
Cernitur Ostrouius iunctus tibi maximus Heros,
Olim coniunctus militiæ studiis.
Constantine senex, tetrico te noscere vultu,
Et datur hac multo crine comante gena.
Tu Moschum frænare ferox, tu vertere turmas,
Doctus & hostili sternere cæde solum.
Millia quot celsam profligas victor ad Orsam.
Militis haud vllò vulnere pænetui.
Quot vertis q;acies, rapidoq; in flumine mersas.
Quot captiuâ trabis colla prebensa Ducum.
Scilicet ante tuum nullo superabile bello
Magnanimum robur senserat ante Scythæ.
Non bellare Scythæ, non campo credere aperto,
Sed raptu, & volucris fidere sœtius equo.
Tunc numero fretus, campestribus arduis aruis,
Olsanicza vago quâ trepi dat fluuius,

Ex-

*Explicuit Mauorti aciem, pugnamq; petiuit.
Sed citò quàm explicuit, tam citò damnat ulit.
Exuperat res gesta fidem, numerusq; cadentium.
Cum tamen è nostris vix manus vlla cadit.
Fortunate senex, cui se Tarnouia iunxit
Et domus & virtus, & bona spes generis.
Nunc super vsq; nouis surge auctior incrementis.
Tarnouis iuncta gente Zamosciada.
Cuius vel summo virtus se exæquat Olympo,
Et splendor toto nominis orbe volat.
At sibi iam facies Stephani augustissima visum
Auocat, ô magni Regis imago mei.
O quàm dulce tuis saturari obtutibus, ô quàm
Os oculosq; tuos cernere pervolupe est,
Et maiestatem reuereri, & figere mentem,
Et diu ex vultu nescio quid capere.
Sed tua facta modis tenuare ingentia paruis
Dedecet, aut curtis laudibus atterere.
Olim aliàs pleno liceat te dicere versu,
Inq; tuum nomen libera vela dare.
Nunc sat erit, quanto tu semper promptus amore
Herocem in nostrum, quàmq; benignus eras.
Maxima virtutem eximiam cognoscere laus est.
Nec minor, inuentam surgere velle pati.
Virtuti innixi pollentium sæpe virorum
Vsq; polo Reges inseruere caput.*

*Ergò tuo emicuit splendore Zamoscius Heros.
Nec minor ex illo lux tibi nempe data.
Hunc opibus, hunc tu titulis, & honoribus ornas,
Hunc dono magni deniq; coniugij.
Affini vt sese tanto iactaret amico.
Nam virtus socero vel Ioue digna satis.
Sed cita mors & te nobis, & post tua carpsit
Heu nimium viduo dona Zamosciade.
Ille tui careat licet, & te cælica regna
Distineant, curâ non caret ille tui.
Quin memori cultu, & merito te iustus honore
Prosequitur, quod eum magna iubet pietas.
Et tua seu duris seu rebus numina lætis
Rite adhibet, grato sedulus officio.
Salve ô virtutum exemplar, decus addite Diuis,
Gloria regnantium maxima, summus apex.
Sis felix, tibi perpetua se mente dicauit,
Æternum immota mente Zamosciades.
Quis verò hic mitra insignis, pallaq; rubenti,
Purpureus capitis tegmine ponè sui?
Frontis honore asper, nostri non sanguinis esse,
Nec bellatorum de genere arguerim,
Pontificum potius, quæis aurea Roma superbit.
Roma orbis victrix, Roma polo imperitans.
Ite humiles genibus, terræq; ad sternite frontem,
Et pedibus sacris oscula prona date.*

Hic

*Hic ille est Quinti celebris cognomine Sextus,
Incorrupti ingens praesidiis animi.
Quo rigida inuicto constantia gaudet alumno,
Approbat & solidi roboris imperium.
Non solitus curis tricarum quippe minutis,
Nec leuia excelsa voluere consilio.
Sed mente immensas orbis complexus habenas,
Scilicet immensi Pastor ut orbis erat.
Quo pax tuta foret, quo Christi gloria facta,
Barbarus atque hostis desineret furere,
Hoc studium pernox, hoc peruigil ille gerebat.
Hanc unam ardenti corde coquebat opem.
Inte Turca fremens, inte tota igneus ira,
Perpetuis in te viribus ire parans.
Ergo quæ primis constat res bellica neruis,
Innumeras solers accumularat opes,
Defraudans geniumque suum, parcusque fruendi.
Sed conseruandi diuitior studiis.
Nec leuior magnos quæ sita effundere in usus,
Et bene parta bono promere iudicio.
Nam quo diuitiæ? quo gazæ structus accruunt?
Vti congestis nesciat ars melior.
Hac homo cum primis diuinæ particulam auræ
Arte probat, iusto examine munificus.
Cautior hanc itidem postquam circumspicit ille.
Nutanti mundo qua ferat auxilium.*

*Ecce videt Stephanum belli tūm laude vigentem,
Inconcussū animi, Diū pietate parem.
Cuius vel totus sceptro bene cesserit orbis,
Omnia qui immotus pondera sustineat.
Tūm Stephanus Moschum quatiebat Marte cruento.
Liuonum repetens debita regna sibi.
Victor & Arctoo figebat in orbe trophæa,
Ad Tanaim seuos propter Hyperboreas.
Gauisus reperisse virum, totūq; profusus
Erga illum studio, menteq; tota animi.
Illius in gremiis posuit sua maxima vota.
Qualis sese auri gemma locat gremio.
Nec mora thesauros dites, tot structa talenta,
Pollicitis offert irrevocabilibus.
Et mandat Moschum porro expugnare ferocem.
Barbarāq; appressō colla domare iugo.
Hinc Deus & melior si sic fortuna tulisset,
Nostrum ut venisses Mosche sub imperium.
Auctior & populis, & plenis viribus ingens,
Concuteret Turcas, concuteretq; Scytham.
Ipsoq; arriperet belli ad commercia Persas,
Communis quos Mars ad socia arma vocat.
Et iam consiliis trepidabat Moschica tellus,
Sēq; Asiæ nobis subdita regna dabant.
Nec te iam tuleras Turca importune superbum,
Nec fastu vrgebas bella nefanda tuo.*

Cum

Cum tu sola salus, columeq; maxime rerum,
Vnica spes Sixti, atq; vnica Christi adum,
Subtrahis e mundo te, & lumina morte relinquis.
Et perimis tecum tot bona caepa simul.
Ipse etiam Sixtus propera te morte secutus.
Cum tibi non posset iam reperire parem.
Innumeras quamuis mortalia secla propages,
Magnorum & iactent nomina multa virum.
Vnus homo tamen egregiam sepe instituit rem.
Et sepe amotus destruit vnus homo.
Nunc tu Sixte pater, Stephano cum rege beato,
Aeterna eternum vesceris ambrosia.
Laetus consiliis communibus, aurea mulcens
Corda ollis, in queis vel voluisse sat est.
Nos maestis & trepidi, & deiecti culmine tanto,
Dum venti magnas spes male dilacerant,
Ad vestra ardentem heu nomina suspiramus.
Anne ferant tales secla futura alios.
An veniat quisquam vestigia vestra secutus.
Curet qui obscenum tollere seruitium.
Quod sensim irrepit, tacitaq; ambage propinquat.
Imbelles habili compede collaqueans.
Ceuleporem pauido paccatum corde parumper,
Virgulti subter tegmine somnus iners
Dum recreat, procul amot a latrante canum vi,
Securum infide pacis in insidiis,

Callidus inuentum plantæ per signa trisulcæ
Venator, positis retibus inuoluit.
O magnæ, ô diuinæ animæ, ô sanctissima corda,
O genus Heroum, ô vnicus orbes amor.
Vos iuuat æterno, vos carmine compellare.
Vos famâ sedes tollere ad æthereas.
Præcipuè vos hîc pietate Zamoscius aurea
Percolit, æternùm & percoluisse volet.
Et cum non liceat spirantes cernere coram,
Absentum sese pascit ad effigies.
Vsq; animo recolens, quantis tûm conscius ausis,
Quâ socius laudum parte futurus erat.
Olim ceu sonipes animosa ad prælia natus,
Asuetus sonitus acris amare tubæ,
Ardus oppositas saltu turbare phalanges,
Hostem dente audax & pede deicere,
Tûm stabulo inclusus lentè ad præsepia pigra,
Captiuo capiti dura capistra gerens,
Si phaleras, si fræna ferox splendentia sensit,
Audiit aut veteris murmura rauca tubæ.
Rectam aurem figit, totosq; assurgit in artus,
Lentamq; in stabili calce retundit humum,
Illustri cupidus magnum se ferre triumpho,
Hostibus aut medius vulnera seua dare.
Frustrâ nam cupidum retinacula ferrea stringunt,
Et vinculum audaci non finit ire via.

Sed

Sed quò prouebimur pulchro sermonis amore?

Talia non istis conueniunt numeris.

Hæc aliàs olim cum suaserit aptior hora.

Implêritq; manum mascula rite chelis.

Jam mensæ amotæ, iam regnant libera vina,

Jam iuuenes quærunt surgere posse toris.

Et quærunt contra consurgere blanda puellæ

Turba, arrecta quibus mens volat in choreis.

Musica iamq; mele sonuit clarissima signa,

Sponte sua argutum pes micat in numerum.

Cedamus spaciis, morem hunc conuiuia seruant,

Attentosq; demus lusibus vsq; oculos.

